

Biztonságtudományi Doktori Iskola - Óbudai Egyetem

Dr. Besenyő János

Tantárgy: Kritikus infrastruktúra védelmének különböző aspektusai (Szabadon választható tárgy)

Tárgyleírás: Az elmúlt időszakban egyre nagyobb szerepet kap a kritikus infrastruktúra a hazai és az európai, sőt a nemzetközi gazdasági életben, amelynek a védelme az elmúlt évtizedben bekövetkezett negatív folyamatok miatt (terrorizmus, iszlám radikalizáció, gazdaság kitettsége, stb.) egyre fontosabb.

A tantárgy célja: Bemutatni és ismertetni a kritikus infrastruktúra általános fogalmát, tulajdonságait és fontosságait, majd annak a megvédésének lehetőségeit. A kritikus infrastruktúrák védelmével kapcsolatos fontosabb tevékenységek ismertetése, úgy mint a megelőzés, a felkészülés és az ellenálló képesség kialakítása. Külön foglalkozunk a téma nemzetközi és hazai jogi szabályozásával, valamint a kihívásokra, kockázatokra adott különböző válaszokkal. Ismertetni létfontosságú infrastrukturális ágazatok, illetve azokat a területeket, amelyek a kritikus infrastruktúra részei (pld. kórházbiztonság, bankbiztonság, agrárbiztonság, élelmiszerbiztonság, energetikai biztonság, közlekedési biztonság, híradási-informatikai biztonság stb.). Foglalkozni a különböző ágazatok infrastruktúrái vonatkozásában fennálló fenyegetettségekkel, a védelmi tervekkel azok elkészítésének folyamatával, a védelmi intézkedések alkalmazásával, valamint a kritikus infrastruktúra védelemmel kapcsolatos további aktuális kérdésekkel.

A tantárgy témái:

- Kritikus infrastruktúra védelem, fogalma;
- Európai Kritikus Infrastruktúra Védelmi Program, Zöld Könyv a létfontosságú infrastruktúrák védelmének programjáról, uniós jogszabályok;
- Hazai infrastruktúrák, jogi szabályozás;
- kritikus infrastruktúra és a terrorizmus;
- kórházbiztonság;
- bankbiztonság;
- agrárbiztonság;
- élelmiszerbiztonság;
- híradási-informatikai biztonság/kiberbiztonság;
- Energia ellátás/biztonság kérdései;
- kommunikáció katasztrófa helyzetek és terrortámadások esetén;
- védelmi tervek, kockázati elemzések;
- kritikus infrastruktúra védelemmel kapcsolatos további aktuális kérdések.

Kötelező és ajánlott irodalom:

- Ryan K. Baggett, Brian K. Simpkins: Homeland Security and Critical Infrastructure Protection, 2nd Edition, ABC-CLIO, 2018, 414 oldal, ISBN: 9781440853968
- Ted G. Lewis: Book of Extremes: Why the 21st Century Isn't Like the 20th Century, Springer, 2014, 184 oldal, ISBN: 9783319069265
- Ted G. Lewis: Critical Infrastructure Protection in Homeland Security: Defending a Networked Nation, John Wiley & Sons, 2014, 400 oldal, ISBN: 9781118817636
- Tyson Macaulay: Critical Infrastructure: Understanding Its Component Parts, Vulnerabilities, Operating Risks, and Interdependencies, CRC Press, 2008, 344 oldal, ISBN: 9781420068368
- Robert S. Radvanovsky, Allan McDougall: Critical Infrastructure: Homeland Security and Emergency Preparedness, Third Edition, CRC Press, 2013, 283 oldal, ISBN: 9781466503458
- Kelley Cronin, Nancy E. Marion: Critical Infrastructure Protection, Risk Management, and Resilience: A Policy Perspective, CRC Press, 2016, 366 oldal, ISBN: 9781315310633
- Alessandro Lazari: European Critical Infrastructure Protection, Springer, 2014, 154 oldal, ISBN: 9783319074979
- Randall I. Atlas: 21st Century Security and CPTED: Designing for Critical Infrastructure Protection and Crime Prevention, CRC Press, 2008, 560 oldal, ISBN: 9781420068085
- Michael J. Fagel: Crisis Management and Emergency Planning: Preparing for Today's Challenges, CRC Press, 2013, 550 oldal, ISBN: 9781466555068
- Thomas L. Norman: Risk Analysis and Security Countermeasure Selection, CRC Press, 2009, 422 oldal, ISBN: 9781420078718
- Douglas J. Landoll, Douglas Landoll: The Security Risk Assessment Handbook: A Complete Guide for Performing Security Risk Assessments, CRC Press, 2005, 504 oldal, ISBN: 9781420031232

- Dr. Bognár Balázs, Dr. Katai-Urban Lajos: Létfontosságú rendszerek és létesítmények védelme, Kézikönyv a katasztrófavédelmi feladatok ellátására, Nemzeti Közsolgálati Egyetem, Katasztrófavédelmi Intézet, 2015
- Besenyő János, Deák Gabriella: A biztonság új aspektusai: A kórházi személyzet biztonsága – A kórházi erőszakos cselekedetek megelőzése, Összhaderőnemi Parancsnokság Tudományos Tanács kiadványa, 2010, 72 oldal, ISBN: 978-963-06-9219-9
http://www.kalasnyikov.hu/dokumentumok/korhazi_szemelyzet_biztonsaga.pdf
- István Várhegyi, Imre Makkay: Információs korszak, információs háború, biztonságkultúra. Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár, Budapest 2000.
- Bonnyai T.: A kritikus infrastruktúra védelem elemzése a lakosságfelkészítés tükrében Doktori Értekezés NKE KMDI Budapest 2014.
- Communication from the Commission to the Council and the European Parliament, Preparedness and consequence management in the fight against terrorism Brussels,
<http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2004:0701:FIN:EN:PDF>
- HAIG Zs.- KOVÁCS L.: A Kritikus Infrastruktúrák és Kritikus Információs Infrastruktúrák Tanulmány 2012 NKE,
http://uninke.hu/downloads/konyvtar/kovasz/kritikus_infrastrukturak.pdf
- Nagy Zoltán (é. n.): Az új számítógépes bűncselekményekről (háttér és elemzés). Kézirat. Elérhető: <http://www.mabie.hu/index.php/cikkek-tanulmanyok/95-dr-nagy-zoltan-az-uj-szamitogepes-buncselekmenyekrol-hatter-es-elemzes>
- 2012. évi CLXVI. törvény a létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről. Elérhető: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1200166.tv>

Előírt/ajánlott nyelvtudás: angol középfok